

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Делегација у Парламентарној скупштини
Организације за
безбједност и сарадњу у Европи

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Delegacija u Parlamentarnoj skupštini
Organizacije za
sigurnost i saradnju u Evropi
Izaslanstvo u Parlamentarnoj skupštini
Organizacije za
sigurnost i suradnju u Evropi

PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Delegation to the Parliamentary Assembly of the Organization for Security and Co-operation in Europe

---

Број/Број: 04/3-05-223/10
Сарајево/Sarajevo 30.7.2010.

I Z V J E Š T A J

S 19. GODIŠNJEG ZASJEDANJA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE OSCE-a,

OSLO

5.-10. JULI 2010. GODINE

SARAJEVO, juli 2010. godine

**IZVJEŠTAJ O UČEŠĆU STALNE DELEGACIJE PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE NA 19. GODIŠNJEM ZASJEDANJU
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE OSCE-a**

"Vladavina prava: Suzbijanje međdržavnog kriminala i korupcije"

Stalna delegacija PSBiH u PSOSCE-a, u kojoj su: **Branko Zrno**, delegat u Domu naroda i šef Delegacije, **Šemsudin Mehmedović**, poslanik u Predstavničkom domu i član Delegacije, **Drago Ljubičić**, delegat u Domu naroda i član Delegacije, **Jelena Rajaković**, sekretar Delegacije, učestvovala je u radu 19. godišnjeg zasjedanja Parlamentarne skupštine OSCE-a, koje je održano u Oslu, od 5. do 10.7.2010.

U okviru teme zasjedanja „Vladavina prava: Suzbijanje međdržavnog kriminala i korupcije“ raspravljano je o mnogobrojnim pitanjima iz domena OSCE-a, od kojih su dva najvažnija bila veće uključivanje PSOSCE-a u Krfski proces i situacija u Kirgistanu. Dodatnih 35 rezolucija koje su predložili parlamentarci odnosile su se na nuklearnu sigurnost, borbu protiv terorizma, kriminala, trgovine ljudima, mirovni proces na Bliskom istoku, informatički kriminal, klimatske promjene.

Ovo zasjedanje, kojem je prisutvovalo oko 300 predstavnika 56 zemalja članica PSOSCE-a, predsjednik Parlamenta Norveške Dag Tjer Andersen, ministar vanjskih poslova Norveške Jonas Gahr Store, generalni sekretar OSCE-a Marc Perrin de Brichambaut i predstavnici međunarodnih organizacija, počelo je raspravom o situaciji u Kirgistanu.

Tokom rasprave parlamentarci su istaknuli da je potrebna bolja saradnja PSOSCE-a i OSCE-a s Ujedinjenim narodima, Evropskom unijom i Vijećem Evrope radi većeg doprinosa stabilnosti u toj zemlji. Oni su pozvali međunarodnu zajednicu da pomogne uspostavljanju mira i podrži demokratski razvoj u Kirgistanu. Također, pozvane su susjedne zemlje u tom regionu da normaliziraju pogranične odnose s Kirgistanom.

Poslanici su podržali međunarodnu istragu uzroka nasilja u južnom Kirgistanu i apelirali na OSCE da iskoristi svoj potencijal i hitno djeluje u svim segmentima za koje ima mandat.

Oni su pozvali OSCE da pomogne u uspostavljanju demokratskih institucija u toj zemlji i nadgledanju provođenja zakona, ohrabri poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda, utvrdi okvir za dijalog među etničkim zajednicama i pomogne u izgradnji povjerenja između privremene vlade i etničkih zajednica.

Poslasticima se obratio i zamjenik predsjednika privremene vlade Kirgistana Omurbek Tekebaev. Govoreći o nedavnim nemirima u Kirgistanu, on je naglasio najhitniju potrebu borbe protiv korupcije u toj zemlji, te da se spremnost zemlje da se suprotstavi organiziranom kriminalu i korupciji treba manifestirati kroz razvoj transparentnosti i odgovornosti institucija političkog sistema prema društvu.

On je govorio o slabostima prethodnog režima, zasnovanog na vladavini porodičnih pravila i jakoj predsjedničkoj moći, umjesto vladavine zakona.

Tekebaev je zaključio da su sukobi u Kirgistanu predstavljali novi oblik terorizma koji je podrazumijevao pažljivo planirano izazivanje etničkog konflikta kako bi se destabilizirala društvena i politička situacija i paralizirao administrativni aparat zemlje.

Na plenarnom zasjedanju raspravljalo se o snažnijem uključivanju Parlamentarne skupštine OSCE-a u Krfski proces.

Tom prilikom poslanici su se pozvali na Deklaraciju ministara OSCE-a o Krfskom procesu, usvojenoj 2.12.2009., koja potvrđuje obnavljanje obaveze između zemalja učesnica prema saradnji i multilateralnom dijalogu o sigurnosti u Evropi.

Oni su istaknuli da je došlo do napretka u saradnji između PSOSCE-a i izvršnih struktura te organizacije, ali da i dalje postoji potreba za unapređenjem i reformom tih odnosa, naglašavajući značaj uključivanja parlamentarne dimenzije u aktuelni dijalog o pitanjima sigurnosti u skladu s principima jednakosti, partnerstva, otvorene saradnje, uključenosti i transparentnosti.

Istaknut je značaj interparlamentarne saradnje koja podrazumijeva interakciju među parlamentarnim strukturama ključnih međunarodnih organizacija u oblasti sigurnosti u svjetlu nove sigurnosne arhitekture.

Parlamentarci su pozvali zemlje članice OSCE-a da učine više koristeći Parlamentarnu skupštinu kao ključni element Organizacije za evropsku sigurnost i saradnju u promoviranju demokratije.

Zemlje članice su, također, pozvane da organiziraju samit tokom 2010. godine, što bi predstavljalo značajan doprinos sigurnosti i saradnji u Evropi i Evroaziji, kroz sve tri OSCE-ove dimenzije.

- OPĆI KOMITET ZA POLITIČKA PITANJA I SIGURNOST

Komitet za politička pitanja i sigurnost razmatrao je nacrt rezolucije "Vladavina prava: Borba protiv transnacionalnog kriminala i korupcije", izvjestioca Rikarda Migliorija iz Italije.

U Rezoluciji je konstatirano da je sigurnost nedjeljiva i da za države i građane članica OSCE-a ona zavisi, prije svega, od koordiniranog političkog djelovanja na polju borbe protiv organiziranog kriminala i ilegalnih aktivnosti u područjima sukoba i terorizma.

Tokom zasjedanja naglašena je potreba za intenziviranjem napora u borbi protiv organiziranog kriminala kroz povećanje stepena harmonizacije zakona država članica OSCE-a, čija razlika stvara „područje promjenjive legalnosti“, što koristi međunarodnom organiziranom kriminalu.

Poslanici su istaknuli da je kriminal funkcionalno i strateški povezan i s terorizmom u svim njegovim oblicima.

Izražena je i zabrinutost zbog situacije u Podnestrovlju, koja u odsustvu međunarodnog priznanja i međudržavnog prisustva ne urušava samo teritorijalni integritet Moldavije, već omogućava stvaranje uslova za podsticanje razvoja i rasta organiziranog kriminala.

Raspravljalo se i o krađi i o ilegalnoj trgovini umjetničkim predmetima i antikvitetima, posebno u regionu Mediterana, i zahtijevala sveobuhvatna saradnja kako bi se osigurao brz povrat ukradenih predmeta zemlji kojoj pripadaju.

Članovi Općeg komiteta za politička pitanja i sigurnost pozvali su države članice OSCE-a koje to do sada nisu učinile da bez odgađanja ratificiraju Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i prateće protokole, te Konvenciju UN-a protiv korupcije, kao i da u potpunosti ispune obaveze koje proizlaze iz tih instrumenata. Iskazana je potreba za redovnom razmjenom informacija o svojim programima, planovima i aktivnostima, uključujući i zakonodavne i administrativne aktivnosti.

Države članice su pozvane da na najvišem nivou učestvuju na 5. zasjedanju konferencije potpisnica Konvencije UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminala, koja će biti organizirana u Beču, od 18. do 22.10.2010., kao i da podrže inicijative koje su pokrenule lokalne misije OSCE-a s ciljem suzbijanja korupcije i kriminala.

Od članova PSOSCE-a zatraženo je da preuzmu sveobuhvatnu analizu stepena korupcije u sopstvenim tijelima javne uprave osnivanjem nacionalnih antikorupcionih organa i posebnih parlamentarnih komisija, te da uspostave što djelotvornije oblike regionalne saradnje s ciljem jačanja zakonodavnih i policijskih aktivnosti.

Parlamentarci su se obavezali da će na Jesenjem zasjedanju u Palermu svečano obilježiti desetu godišnjicu usvajanja Konvencije UN-a, istovremeno odajući priznanje izuzetnim muškarcima i ženama, političarima, novinarima, sudijama, građanima - koji su na Siciliji, kao i u drugim oblastima OSCE-a, dali živote braneći pravo i demokratiju od mafije svih vrsta.

Tokom zasjedanja ovog komiteta razmatrane su dopunske teme koje su se odnosile na: podršku mirovnom procesu na Bliskom istoku, Gvantanamo, borbu protiv terorizma, trgovine ljudima i narkoticima i ilegalnim migracijama u Afganistanu, nedopustivost korištenja nacionalnih oružanih snaga na teritoriji susjednih, graničnih zemalja, buduće prioritete PSOSCE-a, rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a o ženama, miru i sigurnosti.

- OPĆI KOMITET ZA EKONOMSKE POSLOVE, NAUKU, TEHNOLOGIJU I ŽIVOTNU SREDINU

Komitet za ekonomske poslove, nauku, tehnologiju i životnu sredinu razmatrao je Nacrt rezolucije Sergeja Ševčuka iz Ukrajine.

Konstatirajući da transnacionalni kriminal i korupcija predstavljaju ozbiljnu prijetnju osnovnim načelima i zajedničkim vrijednostima OSCE-a, narušavaju ljudska prava, podrivaju vladavinu prava i sprečavaju društveno-ekonomski razvoj, poslanici su se pozvali na prijedlog dat u Deklaraciji iz Vilnusa kojim se poziva na efikasniju saradnju između Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD), Finansijske akcione radne grupe za sprečavanje pranja novca (FATF) i Finansijskog foruma za stabilnost.

Predloženo je i djelotvornije reguliranje bankarskog vlasničkog kapitala, a posebno akumuliranje dodatnih rezervi, te podsticanje transparentnosti u ekstraktivnoj industriji.

Parlamentarna skupština OSCE-a pozvala je na intenzivniju saradnju između zemalja članica OSCE-a s namjerom kreiranja zajedničkih mjera koje za cilj imaju efikasnije praćenje i upravljanje finansijskim sistemom na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Članovi ovog komiteta pozvali su zemlje da primijene dobrovoljne instrumente za sprečavanje korupcije, uključujući Principe korporativnog upravljanja koje je utvrdio OSCE i da urade procjenu svog pravosuđa i sistema za provođenje zakona, po potrebi koristeći instrumente i studije međunarodnih organizacija, naučna društva i javna udruženja.

Predloženo je uvođenje obavezujućih pravila koja se odnose na rad offshore bankarskih centara kako bi se osigurala saradnja s njihove strane i transparentnost njihovih aktivnosti.

Izraženo je očekivanje veće saradnje međunarodnih organizacija (OSCE, FATF i ostalih) kako bi se izbjegla smanjenja poreskih prihoda prouzrokovana prevarama i utajama poreza i predloženo preduzimanje novih mjera kao dio zajedničke inicijative Ujedinjenih naroda i Svjetske banke (StAR) za povrat ukradene imovine i eliminiranje „sigurnih luka“ za ilegalno stečena sredstva.

Pozvane su kompanije koje se bave djelatnostima u sektoru nafte, plina i rudarstva, kao i vladama država koje u velikoj mjeri zavise od prihoda ostvarenih u ovim sektorima - što je često praćeno korupcijom u državnim agencijama – da hitno uvedu praksu obaveznog obračunavanja u smislu prihoda ostvarenog od poslovanja u i van zemlje, kao i da postanu potpisnice Inicijative za transparentnost ekstraktivnih industrija (EITI).

Na zasjedanju je istaknut značaj očuvanja kvaliteta okoliša čak i u vrijeme finansijske krize, a zemlje učesnice pozvane su da naprave procjenu postojećih praksi javne nabavke i uprave u oblasti javnog zdravlja – od naučnih istraživanja i razvoja do raspodjele lijekova i strategija koje se koriste za njihovu prodaju – time što će procijeniti u kojoj mjeri su spomenute prakse usklađene s programom za dobro upravljanje lijekovima Svjetske zdravstvene organizacije, koji je na snazi od 2004. godine.

U nastavku zasjedanja razmatrane su dodatne rezolucije koje se odnose na zaštitu novinara, vjerske slobode i odvajanje crkve i države, nacionalne manjine, zabranu diskriminacije na osnovu seksualne orijentacije, prava žena i reproduktivno zdravlje, smrtnu kaznu, trgovinu i iskorštavanje ljudi.

-OPĆI KOMITET ZA DEMOKRATIJU, LJUDSKA PRAVA I HUMANITARNA PITANJA

Komitet za demokratiju, ljudska prava i humanitarna pitanja razmatrao je Nacrt rezolucije izvjestioca Mattea Mecaccija iz Italije.

U rezoluciji je naglašeno da se zemlje članice OSCE-a istovremeno suočavaju s najvišim nivoima korupcije i najnižim nivoima poštivanja demokratije i vladavine prava, dok ih samo nekolicina ima nizak stepen korupcije i visok nivo poštivanja vladavine prava i demokratije.

Najviši nivoi korupcije mogu se naći u političkim strankama (68 procenata), državnoj službi (63 procenata), parlamentu (60 procenata) i pravosuđu (49 procenata), što ukazuje na neophodnost borbe protiv korupcije u politici i institucijama putem praćenja ne samo izbornih kampanja već i državne službe i pravosuđe.

Poslanici su pozdravili stupanje na snagu Protokola za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudima, posebno ženama i djecom, koja dopunjava Konvenciju Ujedinjenih naroda o borbi protiv transnacionalnog organiziranog kriminala, posebno član 3. (a), koja u svoju definiciju trgovine ljudima uključuje eksploataciju prostitucije ili druge oblike eksploatacije, prisilni rad, ropstvo i uklanjanje organa.

S obzirom na to da je trgovina s ciljem seksualne eksploatacije svakako najrasprostranjeniji oblik trgovine ljudima i da su prema nekim procjenama 20 procenata takve trgovine maloljetnici, ukazano je na značaj uvođenja institucije međunarodnih posmatrača za praćenje pojava prostitucije i ropstva i pružanje pomoći u reintegriranju žrtava u društvo.

Izražena je zabrinutost zbog novih i alarmantnih aktivnosti trgovine ljudskim organima u okviru organiziranog kriminala i zabrinjavajuće pojave proizvodnje i širenja dječije pornografije.

Parlamentarna skupština OSCE-a uputila je zahtijev svim zemljama učesnicama da ispune svoje obaveze prema OSCE-u kako bi osigurale da se mjere za borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala provode u potpunosti poštujući demokratska načela i vladavinu prava.

Preporučeno je državama da usvoje zakone koji se odnose na pitanje trgovine ljudima, dajući pri tome najveći značaj zaštiti žrtava, osiguravanju da migranti ne budu krivično kažnjavani zbog toga što su žrtve tajne imigracije, kao i toga da im azil ne bude odbijen ukoliko im je potrebna međunarodna zaštita, te da ni u kom slučaju ne budu poslani natrag u svoju zemlju ili u tranzitne zemlje gdje im je ugrožena sigurnost;

Od država učesnica zatraženo je da ojačaju kapacitet tijela OSCE-a za praćenje poštivanja vladavine prava i demokratije, bilo u toku izbornih kampanja bilo stalno, proširujući takvo praćenje i na sudsku i izvršnu vlast i na medije.

Upućen je apel da države članice OSCE-a usvoje zakone – ili izmijene i dopune postojeće – koji se odnose na borbu protiv cyber kriminala kako bi osigurali da zbog toga sloboda izražavanja i komunikacije internetom ne bude umanjena ili ograničena.

Preporučeno je usvajanje zakona koji se odnose na borbu protiv terorizma i ekstremizma kako bi garantirali pravo optuženih na pravedno suđenje i odbranu, isključujući mogućnost smrtne kazne za ovakve prekršaje kako bi se izbjeglo da se lica koja su optužena za ekstremizam i terorizam koriste za demonizaciju političkih protivnika i za podsticanje nasilja u političke svrhe.

Ovo zasjedanje Parlamentarne skupštine OSCE-a završeno je plenarnom sjednicom, na kojoj je usvojena *Deklaracija iz Osla*, u kojoj se našlo 39 rezolucija usvojenih tokom zasjedanja tri komiteta.

- IZBORI I IMENOVANJA

Predsjednik Parlamentarne skupštine OSCE-a izabran na ovom zasjedanju je Petros Efthymiou (Grčka), a četiri potpredsjednika su: Rikardo Migliori (Italija), Aleksander Kozlovski (Rusija), Oleg Bilorus (Ukrajina) i Isabel Pozuelo (Španija).

Tokom 19. godišnjeg zasjedanja Parlamentarne skupštine OSCE-a izabrana su nova rukovodstva komiteta:

1. Komitet za politička pitanja i sigurnost

- Karl-George Wellmann, Njemačka (predsjednik),
- Canan Kalsin, Turska (potpredsjednik),
- Tonino Picula, Hrvatska (izvjestilac);

2. Komitet za ekonomske poslove, nauku, tehnologiju i okoliš

- Roland Blum, Francuska (predsjednik),
- Ivor Callely, Irska (potpredsjednik),
- Serhiy Shevchuk, Ukrajina (izvjestilac);

3. Komitet za demokratiju, ljudska prava i humanitarna pitanja

- Walburga Habsburg-Douglas, Švedska (predsjednik),
- Robert Aderholt, SAD (potpredsjednik),
- Matteo Mecacci, Italija (izvjestilac).

Sekretar
Delegacije PSBiH u PSOSCE-a

Jelena Rajaković

Dostaviti:

- Kolegiju Predstavničkog doma
- Kolegiju Doma naroda
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku Doma naroda
- članovima Delegacije PSBiH u PSOSCE-a

Kopija: Ministarstvo vanjskih poslova BiH

Napomena: Izvještaj odobrio predsjedavajući stalne Delegacije PSBiH u PSOSCE-a gosp. Branko Zrno.